

Jacob Friis Kjærgaards translokationstale

Taler

Jacob Friis Kjærgaard
Rektor på Frederiksberg VUC & HF

Dato

28. juni 2024

Sted

Frederiksberg VUC & HF

1

Kære studenter – Hjertelig tillykke med studenterhuen.

5

Min tale til jer i år, handler om drømme.....

10

Drømte mig en drøm i nat
om silke og ærlig pæl!

15

Denne melodi kender I nok alle. Det er kendingsmelodien fra Danmarks radio. Men, teksten står overraskende nok på bagsiden af ”Jydske lov af 1241”. Jydske lov er verdens ældste lov, og selv den anerkender vigtigheden af at drømme! For på den ene side en lovtekst, rå og usentimental og på den anden side ser den behovet for at drømme i en og samme bog. Her i dette tilfælde drømmer personen om silke og særlig pæl (pæl: som er et ord for retfærdighed). Så, Altså, hvis man skal indrette sig på love og rettigheder, ja så er drømme om end endnu mere nødvendige for at være en fin borger i et retssamfund.

30

På mange måder et godt billede på at gå i skole. Der er ting man skal, og har ret til i hh. til grundloven, institutionslovene, lærerplaner, eksaminerne mm. Men, så er der alle drømme – dem må vi ikke glemme!

For et år siden lavede vi her ude på gangen en drømmevæg! I er alle meget velkomne til at se væggen herude på gangen bagefter. Faktisk spurgte vi kursisterne til studenterfesten i onsdags, om de ville skrive deres drømme op og
35 dem er I meget velkomne til at læse.

”Jeg drømmer om tage til Spanien og arbejde og tale spansk”

I denne tale til jer vil jeg prøve at vende tilbage til jeres drømme og flette dem
40 ind i denne tale.

En af de drømme, der har gjort størst indtryk er:

”Mit mål er at få et mål”.

45 Ved første øjekast virker denne sætning måske lidt i mol! Men, tænk lige en ekstra gang over det. Her et ungt menneske, som ved, det er godt at have et mål i livet, og når man ved det, ja så er man langt! Det kan potentielt være starten på realiseringen af den store drøm fx:

50 ”Min store drøm er at arbejde med vilde dyr” eller

”Jeg drømmer om at blive politibetjent”.

55

I den vestlige verden opfatter mange drømme, som noget man skal nå på en tidslinje. I spørgsmålet. Hvad drømmer du om – indgår implicit tid – nemlig
60 fremtiden. Vi går fra det ene til det andet – sådan er det! Vi kender alle udtrykket: Hvad skal du nu og hvad vil du være? Det er spørgsmål, der er lineær betragtet. Jeg ved godt, at livet leves i en fremadskridende tid, men nogle gange må man godt udfordre denne tanke.

65 De saudiske beduiner oplever ikke tid som lineær, men i stedet tiden som en cyklus. De er nomader, og rejser dermed løbende rundt fra sted til for til sidst at komme tilbage til udgangspunktet, hvor de startede. Her tømmer de alle deres ting fra kamelerne og venter på, at de andre beduiner møder op. Når alle

70 beduinerne igen er samlet, lægger man alle pakkenelliker i en stor bunke, og man pakker alt ting forfra - en ny cyklus. Det er så at sige "Stunde nul" eller deres verdens nye begyndelse, der starter nu. Tænk engang, hvis vi i den vestlige verden lod os inspirere af denne tanke!

75 Kære studenter – nogle gange skal I tænke som beduinerne – tænk i cirkler, frem for linjer. Fordelen ved cirklen, er, at du vender tilbage med ny viden og klar til at pakke rygsækken til en ny udfordring, og at I måske i den nye cirkel realiserer jeres nye drømme.

80

Andreas Odbjerg synger:

"Hvad skal verden med sådan en som mig?"

85

Så kig på drømmevæggen:

90 **"jeg drømmer om at blive ingeniør"**

"Jeg drømmer om at blive den bedste i mit fag"

Translokationen her i dag markerer, at gymnasietiden er forbi. Noget nyt venter
95 jer. Hvad nu?

Hvad *skal* jeg med mit liv?

Hvad *vil* jeg med mit liv?

100

Hvad *kan* jeg med mig liv?

Jeg forstår godt dem af jer, som spørger:

105

Hvad skal verden med en som mig!

110

Her lidt udpluk fra drømmervæggen til inspiration:

”Jeg drømmer om at blive sorgvejleder”

115

”Jeg drømmer om at blive økonom” og

”Jeg drømmer om at købe en autocamper”.

120

Verden *har* brug for dig.

En verden med venner har brug for dig. Familien har brug for dig. Fællesskabet har brug for dig. Som en af kursisterne skrev på væggen:

125

”Jeg drømmer om at færdiggøre min HF og tage en uddannelse”

En af de personer der toner frem på skærmen i de fleste nyhedsudsendelser for tiden, er krigskorrespondenten Matilde Kimer. Gerne iført skudsikker vest og stor hjelm. Hun afslørede for nogle år siden at hendes største drøm som 18-årig var at blive musicalstjerne.

130

Hendes plan var at blive uddannet i London, som jo er musicalens Mekka.

For at blive en dygtig musicalperformer skal man kunne synge, spille skuespil og danse.

Hun havde problemer med dansen, så mens hun skaffede sig penge ved at

135

servere på en cafe i London, gik hun til ballet tre gange om ugen.

Da hun for tredje gang havde søgt ind på dramaskolen i London og fik afslag, erkendte hun, at denne drøm aldrig ville blive virkelighed. Hendes cirkel sluttede her. Og en ny cirkel kunne begynde.....

140

At drømme glipper er et livsvilkår. Vi fejler, vi tager fejl, vi laver fejlslutninger, vi kan føles som en fejl. Men stop engang:

Alt kan lykkes, hvis viljen til at ville, er større end frygten for at fejle.

145

Matilde Kimer fortæller selv, at det var en afgørende livserfaring, erkendelsen af at drømme kan laves om.

I stedet for at sidde derhjemme og sørge over en mistet musicalkarriere tog hun samme år til Rusland. (En ny cirkel)

150 Hun vidste intet om landet, sproget eller journalistik. Det blev hendes karrierevej, en vej der er meget langt væk fra musicalscenen. Man kan have fantasier om hvad der gør en lykkelig, men drømme er ikke støbt i beton, de er modellerbare.

155 Om mange år, når I måske går en tur forbi Falstersvej, så har I måske byttet en drøm ud med en anden, måske har I byttet drøm med sidemanden. Hverken drømmene eller livet selv er støbt i beton, det er modellerbart og dynamisk. Min overbevisning er, at I fra jeres år her på skolen, fra jeres lærere, fra hinanden og stedet her, bliver sendt afsted med viden og kundskaber, der vil være til konkret
160 nytte, men også med erfaringen af, at være en del af et betydende fællesskab der vil hjælpe jer at realiserer jeres drømme.

Inden jeg sender jer af sted: er der nogle der skal takke:

165

Først kursister
Familie for at stå bag
Lærerne for at give den bedste undervisning i verden
Administrationen
170 For kursistrådet

175 Og hvad er det hele så blevet til? Kan I bruge jeres uddannelse og dannelse til noget? Hvad skal du bagefter? Alle disse evindelige spørgsmål, som I vil få i den kommende tid. Og svaret er jo:

At det bestemmer I fuldstændig selv.

180

Her er nogle stykke fra drømmevæggen:

”Blive dansk statsborger”

185 ”Aldrig behøve at kigge på prisen fremover”

”Stort hus på Hawaii eller Penthouse i Kina”

190

Lige om lidt kører vognene, lige om lidt skal I bare nyde, feste og leve:

Og hvem er bedre til finurligt end - Johannes Møllehave:

195

Jeg fortryder intet – kun alle de kram jeg ikke gav!

200

Og med disse ord dimitterer jeg studenter fra Frederiksberg VUC & STX.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler og producent

205

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Translokations-/dimissionstale

210

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jacob-friis-kjaergaards-translokationstale-2024>

215

220